

020
Gledališki list SLG Celje. Sezona 1966/67, št. 1. Izdalo in založilo Slovensko ljudsko gledališče Celje. Urednik: Janez Žmavc.
Naklada: 1000 izvodov. Cena 0,50 N-din. Natisnilo GP »Celjski list« Celje.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Ivan Cankar

Za narodov blagor

Komedijska v štirih dejanjih

Režija: MILE KORUN k. g.

OSEBE

Aleksej pl. Gornik	Sandi Krošl
dr. Anton Grozd, dež. poslanec, obč. svetnik itd.	Pavle Jeršin
Katarina, njegova žena	Nada Božičeva
Matilda, njegova nečakinja	Marjanca Krošlova
dr. Pavel Gruden, drž. poslanec, obč. svetnik itd.	Jože Pristov
Helena, njegova žena	Mija Mencejeva
Jožef Mirmolja občinska	Branko Grubar
Klander svetnika	Bruno Vodopivec
Mirmoljevka	Marija Goršičeva
Julijan Ščuka, žurnalist	Janez Bermež
Siratka, literat	Franci Gabrovšek
Fran Kadivec, jurist, sorodnik Grozdo	Borut Alujevič
Profesor Kremžar	Marjan Dolinar
Stebelce, poet	Andrej Nahtigal (debut)
Sluga	Drago Kastelic

Lektor — Majda Križajeva, Scena — Mile Korun
Kostumi — Vida Zupan-Bekčičeva

Premiera v petek, 7. X. 1966

Vodja predstave: Cveto Vernik — Šepetalka: Olga Puncerjeva —
Tehnično vodstvo: Franjo Cesar — Razsvetljava: Bogo Les — Krojaška
dela: Amalija Palirjeva, Jože Gobec in Oto Čerček — Frizerska dela:
Vera Srakar — Slikarska dela: Ivan Dečman — Rekviziterska dela: Ivan
Jeram — Čevljarska dela: Konrad Faktor — Garderoba: Angela Korošec

Dvoje se nam ob tem vprašanju poreja. Prvo je Cankar in drugo gledališča v našem modernem času. Če ostanemo dosledno verni Cankarju, smo se mu že izneverili, storili smo mu krivico, pa naj se sliši še tako paradokсно. Uprizoriti delo dobesedno tako, kakor smo ga bili vajeni gledati doslej, ni ravno smiselno. Prvič zaradi zgodovinske oddaljenosti konteksta in drugič zaradi dramaturgije dela, ki ji sodobno gledališča ni preveč naklonjeno, je pa tudi vse preveč suho logično, da bi lahko zbudilo globlje asociacije glede na reaktualizacijo teksta. Modernemu občinstvu tradicionalna upodobitev ne bo pričarala iluzijo, da gleda na odru resnično podobo tistega časa. Da bi globlje doživelo resničnost predstave in Cankarjeve besede v našem času, za to je potrebno večje zblížanje z odrom, z igralcem. Prepričani smo, da dandanes, ko se gledalec seznanja z vedno bolj novimi iskanji sodobne igre — prinašata mu jih film in še veliko bolj televizija, ki je sorodnejša odrskemu prostoru — ne bo več zadovoljen s standardnimi podobami gledališča. Želel si bo tesnejšega zblížanja. In narobe: tudi igralec si želi tesnejšega kontakta.

Spomnimo se krize Moskovskega hudožestvenega teatra, ki je stagniral v doslednem ponavljanju sistema. Pretirana vnema, da bi ostal zvest avtorju in času, ga je vodila v akademizem, udobnost in pomeščanje okusa.

Ko je veliki francoski igralec in režiser Jouvet uprizoril Molière, je nekdo v parterju poskočil, češ »Molière bi ne napravil tako«, nakar mu je Jouvet odgovoril: »Imate njegovo telefonsko številko?«

Oživetel gledališki tekst ne pomeni oživeti ga z rekonstrukcijo življenja, marveč samo z gledališkimi sredstvi, s transpozicijo, s stališča sedanjosti, na osnovi tradicije in pridobljenega znanja, občutja in ocene. Kako torej doseči tesnejši odnos, kako naj bo dosežena takšna globlja realnost, ki bo pritegnila sodobnega gledalca?

Z bralne vaje »Za narodov blagor«. Z leve proti desni so režiser Mile Korun, debitant Andrej Nahtigal in lektorica Majda Križajeva.

Samo s ponovnim iskanjem stila — tega nikar ne zamenjajmo s stilizacijo, ki jo smrt za gledališče. Stil, to je najvažnejši aspekt gledališke umetnosti, v ponovno iskanje stila so zajeli igra, režija, kostumografija in scenerija.

Stilizacija je žablona, utesnjevanje, dočim pomeni stil sprostitve od togega realizma. Stil je termin za sodobni izraz v gledališču. Predstava v stilu ne pomeni, da smo delo oblekli v nekaj tujega, eksperimentalnega, marveč da smo mu dali adekvatno idejo, ki sozvanja z avtorjevimi hotenji, prenešenimi v naš čas.

Janez Žmavc

V NOVO SEZONO

Menim, da ni odveč, če prav na kratko označimo položaj Slovenskega ljudskega gledališča v Celju. Včasih smo ga primerjali z Mestnim gledališčem ljubljanskim, nemara zaradi sorodstvenih teženj, da bi se dokopali do jasnejše podobe v slovenskem kulturnem življenju. Ne gre za življenjski prostor, ki je obema dovolj široko, včasih celo preširoko odmerjen, marveč za večjo dominantnost ob vplivnem sorodniku ljubljanski Drami.

Pa pustimo Dramo in njene vsekakor neomejene možnosti pri uprizarjanju svetovnega repertoarja, kos je velikim nalogam in tudi publiko ima za to; ne bomo tudi razlagali usmeritve MGL v komedijski in satirični repertoar; kjer je več gledališč, je takšna idealna specializacija možna. SLG Celje pa ima že od svoje ustanovitve dalje drugačen položaj: iz majhnega mesta je razširilo svoj radius dela daleč na podeželje. Takoj spočetka je torej moralo upoštevati dva kriterija: mestno in podeželsko publiko. Ta kriterij ni več tako ostro postavljen, obrnil se je na glavo, saj včasih zahtevna dela presenetljivo uspejo prav na podeželju. Tako ta aspekt pri izbiri repertoarja ne igra več pomembne vloge. Dandanes razlike med mestom in podeželjem uspešno brišejo televizija in drugi množični činitelji, kultura ni več deljiva.

Celjsko gledališče je po vzoru vseh dotiranih gledališč na svetu repertoarno gledališče. S to oznako lahko odgovorimo na skoraj vsa vprašanja, repertoarno gledališče pomeni pester repertoar in idejno usmeritev, ki temelji na kvalitetnem izboru in kvalitetni izvedbi.

Preprosto povedano: kakor doslej in nemara še bolj kot doslej smo iskali in pretehtali dobra dela iz svetovne in domače klasike, iz sodobne svetovne in domače dramatike. Pri tem nas je vodilo načelo ljudskosti, ki jo — da ne bomo pozabili — izpričuje ime celjskega gledališča. Lahko trdimo,

da smo izbrali ljudski repertoar, ki pa je daleč od cenenosti kakšnega »Guzaja«, za katerega tudi pravijo, da je ljudski repertoar.

Nemara nam bo kdo očital enostranost, vsaj polovica izbranih del sega v ljubezenske sfere, vendar gre v vseh teh delih za mnogo več, ne sodimo površno, gre za človeške odnose v sodobnem svetu. V prikazovanju teh odnosov, v kritiki teh odnosov se zrcali ves letošnji repertoar.

Janez Žmavc

Prihodnja premiera bo evropeizirana igra iz ciklusa japonskih povesti RAŠAMON. Avtorja dramatizacije sta ameriška zakonca Fay in Michael Kanin. Režiser pa je Mirč Kragelj. To je igra o človeški majhnosti in relativnosti človeških sodb: kajti vsi smo uklenjeni v svoj majhni Jaz, ki je sebičen, strahopeten, lažniv. Rahlo eksotična igra pa tudi zabavna. Več oseb pripoveduje isto zgodbo in čeravno gre za isto snov — za posilstvo in nasilno smrt — ni niti ena zgodba enaka drugi. Premiera bo 14. oktobra.

Sandi Krošl je ob koncu pretekle sezone prejel nagrado Združenja dramskih umetnikov Slovenije za uspelo kreacijo Hoedererja v Sartrovih »Umazanih rokah«. Režiral jih je Franci Križaj. Na sliki: Drago Kastelic (Hugo) in Sandi Krošl (Hoederer).

Majda Križajeva je z letošnjo sezono sprejela v naši hiši lektorsko delo. Njena službena pot v tej stroki se je začela 1960. leta, ko je diplomirala na filozofski fakulteti v Ljubljani (slavistika), leto dni je bila potem lektorica pri slovenskih filmih, nato v Drami SNG Ljubljana vse do konca prejšnje sezone. Želimo ji veliko uspeha in zadovoljstva pri delu in v kolektivu.

Štefan Volf se je vrnil od vojakov. Videli ga bomo spet na odru v komediji »Trije mušketirji«.

Uprava

Slavko Belak, upravnik
Jože Domjan, računovodja
Nežika Tovornik, administrativna tajnica
Vinko Tajnšek, ekonom in arhivar
Anica Vitez, blagajničarka

Umetniško vodstvo

Slavko Belak, upravnik
Franci Križaj, režiser
Janez Žmavc, dramaturg

strokovni kolegij

Majda Križajeva, lektorica

Umetniški ansambel

Nada Božičeva
Marija Goršičeva
Minu Kjudrova
Marjanca Krošlova
Mija Mencejeva
Jana Šmidova

igralke

Borut Alujevič
Janez Bermež
Marjan Dolinar
Franci Gabrovšek
Branko Grubar
Pavle Jeršin
Drago Kastelic
Sandi Krošl
Andrej Nahtigal
Jože Pristov
Bruno Vodopivec
Štefan Volf

igralci

Stalni umetniški sodelavci

Avgust Lavrenčič, scenograf
Vida Zupan-Bekčičeva, kostumografinja
Edo Goršič, glasbeni sodelavec

Pomožno umetniško osebje

Anica Kumer
Olga Puncer

šepetalki

Stanko Jost
Cveto Vernik

inspicienta

Tehnično osebje

Franjo Cesar, tehnični vodja
Bogo Les, mojster razsvetljave
Franc Klobučar, odrski mojster

Maks Bukovec
Vili Korošec
Rudi Posinek
Ivan Tkavc

odrski delavci

Jože Gobec, vodja krojaške delavnice
Oto Čerček, krojač
Amalija Palir, vodja šivalnice
Vera Srakar, lasuljarka
Ivan Dečman, slikar
Ivan Jeram, izdelovalec rekvizitov in kašer
Angela Korošec, garderoberka
Konrad Faktor, rekviziter in čevljar
Franc Dolinšek, pomožni električar in ključavničar

Franc Jesenek
Anton Kladnik
Edi Zupanc

vratarji

Marija Jerenko
Frančiška Rep
Cilka Vrečar

snažilke

REPERTOAR 1966 — 1967

po predvidenem vrstnem redu uprizoritev in kakor so bili sklenjeni dogovori za režije:

Ivan Cankar: ZA NARODOV BLAGOR. Komedija.

Režija: Mile Korun.

Fay Michael Kanin: RAŠAMON. Igra. Režija: Mirč Kragelj.

Jacinto Benavente: LA MALQUERIDA. Drama.

Režija: Dino Radojevič.

Alexandre Dumas: TRIJE MUŠKETIRJI. Priredba. Komedija.

Režija: Andrej Stojan.

M. Šurinova: DEDEK MRAZ. Pravljica za otroke.

Režija: Janez Povše.

Dominik Smole: CVETJE ZLA. Igra iz kriminalnega življenja.

Režija: Franci Križaj.

Janez Žmavc: PODSTREŠJE. Igra. Režija: Mile Korun.

William Shakespeare: KORIOLAN. Drama.

Režija: Franci Križaj.

Jean Anouilh: EVRIDIKA. Drama. Režija: Andrej Hieng.

Bill Manhoff & France Roche: LJUBEZEN, JO POZNATE?

Komedija. Režija: Franci Križaj.

SATIRIČNI KABARET.

Ivan Cankar: POLITIČNI SPISI. Literarno gledališki večer.